

Informace ze zdravotnictví Ústeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
18. 10. 2010

9

Činnost praktických lékařů pro dospělé v Ústeckém kraji v roce 2009

*Activity of General Practitioners for Adults
in the Ústecký Region in 2009*

Souhrn

Primární péči o dospělou populaci zajišťovalo k 31. 12. 2009 v Ústeckém kraji 355 praktických lékařů pro dospělé (přepočtený počet na plné úvazky). Na 1 lékaře pro dospělé připadalo v krajském průměru 1 750 registrovaných pacientů. Bylo provedeno 3,2 milionu ošetření-vyšetření, z toho preventivní prohlídky představovaly 5,7 %. Zajištění primární péči o dospělou populaci se dlouhodobě výrazně nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení praktických lékařů pro dospělé.

Summary

Primary care for adults in the Ústecký Region as of 31. 12. 2009 was provided by 355 general practitioners for adults (in full time equivalent). Per 1 GP for adults there were on the average 1 750 registered patients. GPs for adults performed 3,2 examinations. Preventive examinations represent 5,7 % of the total number. Provision of primary care for adults does not change markedly in long terms, but the age structure of physicians evolves unfavourably.

Podkladem pro zpracování informace byly údaje z ročního výkazu o činnosti oboru, který vyplňuje každé ambulantní oddělení (pracoviště) oboru praktického lékaře pro dospělé všech zřizovatelů, včetně ambulantních částí lůžkových zařízení. Výkazy byly součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví v ČR na rok 2009. Formuláře výkazů se závaznými pokyny a edice IZK o činnosti oborů v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu www.uzis.cz.

V roce 2009 zabezpečovalo ambulantní péči v oboru praktických lékařů pro dospělé 354,58 lékařů a 390,52 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu (ZPBD). Od roku 2008 se na výkazech A(MZ)1-01 sledují pracovníci také jako průměrný roční přepočtený počet, který výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku. Je to součet přepočteného počtu pracovníků za jednotlivé měsíce dělený počtem měsíců sledovaného období. Relace uvedené v tabulkách, v grafech a komentované v textu jsou vypočítány z dat těch zdravotnických zařízení, která splnila svou zpravodajskou povinnost a odevzdala vyplněný roční výkaz. Návratnost výkazů činila ve sledovaném roce 97,4 %.

U praktických lékařů pro dospělé bylo registrováno 621 tisíc osob. V průměru na 1 úvazek praktického lékaře pro dospělé připadalo 1 750 registrovaných pacientů. Nej hustší síť ordinací praktických lékařů pro dospělé (tj. nej nižší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře) je dlouhodobě v okrese Louny (méně než 1 600

registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře). Naopak nejvyšší počet registrovaných pacientů na 1 úvazek lékaře (více než 1 900) vykázal okres Chomutov. Rozdíl mezi maximální a minimální krajskou hodnotou tohoto ukazatele činil 365 osob.

Praktičtí lékaři pro dospělé provedli v uplynulém roce celkem 3,175 milionu vyšetření-ošetření. V porovnání s obdobím 2008/2007, kdy došlo k poklesu ošetření o 12,7 % (lze předpokládat, že v souvislosti se zavedením regulačních poplatků), byl pokles v roce 2009 oproti roku 2008 výrazně nižší. Došlo ke snížení o 140 tisíc vyšetření (tj. o 4,2 %). V návštěvní službě bylo provedeno 2,1 % vyšetření, preventivní prohlídky dospělých představovaly v průměru 5,7 % z celkového počtu ošetření-vyšetření.

Na 1 registrovaného pacienta připadalo v průměru za rok 5,1 návštěv u praktického lékaře (5,3 v roce 2008). Okresní hodnoty tohoto ukazatele se pohybovaly od 4,5 návštěv v okrese Ústí nad Labem do 5,7 v okrese Děčín.

Z registrovaných pacientů u praktických lékařů pro dospělé bylo dispenzarizováno (bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu dispenzarizuje sám praktický lékař nebo lékař specialista) pro hypertenzní onemocnění 125 231 pacientů, pro ischemické nemoci srdeční 59 478 osob, z toho pro infarkt myokardu 6 757, a z důvodu cévních nemocí mozku 23 363 pacientů. Z důvodu obezity bylo dispenzarizováno 85 633 pacientů. Jako obézní pacienti jsou sledováni pacienti, jejichž index tělesné hmotnosti (BMI - kg/m²) je roven nebo větší 30.

Pro nově zjištěná onemocnění bylo v roce 2009 zařazeno do dispenzarizace 8 212 pacientů z důvodu hypertenzní nemoci, 3 778 osob pro ischemickou chorobu srdeční, 1 780 pro cévní nemoci mozku a 6 071 pacientů pro obezitu.

I nadále dochází ke stárnutí praktických lékařů pro dospělé. Jejich věkové složení (podle údajů z Registru lékařů, zubních lékařů a farmaceutů k 31.12.2009) bylo následující: do 34 let 2,0 %, 35–44 let 15,3 %, 45–54 let 26,9 %, 55–64 let 41,1 % a 65 let a více 14,7 %.

Závěr:

Zajištění primární péče o dospělé pacienty je v Ústeckém kraji dlouhodobě bez výraznějších změn, počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé se pohybuje kolem 1 700 pacientů. V roce 2009 došlo k poklesu počtu ošetření-vyšetření o 4,2 %, počet návštěv na 1 registrovaného pacienta se snížil z 5,3 v roce 2008 na 5,1. Postupně „stárnoucí“ věková struktura praktických lékařů signalizuje problém pro budoucí zajištění primární péče. Ke konci roku 2009 tvořili praktičtí lékaři pro dospělé ve věku 55 a více let 55,8 %, z toho ve věku 65 let a více jich bylo 14,7 %.

Zpracovala: Ing. Drahokoupilová
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
telefon: 495 058 321, fax 495 058 322
e-mail: drahokoupilova@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

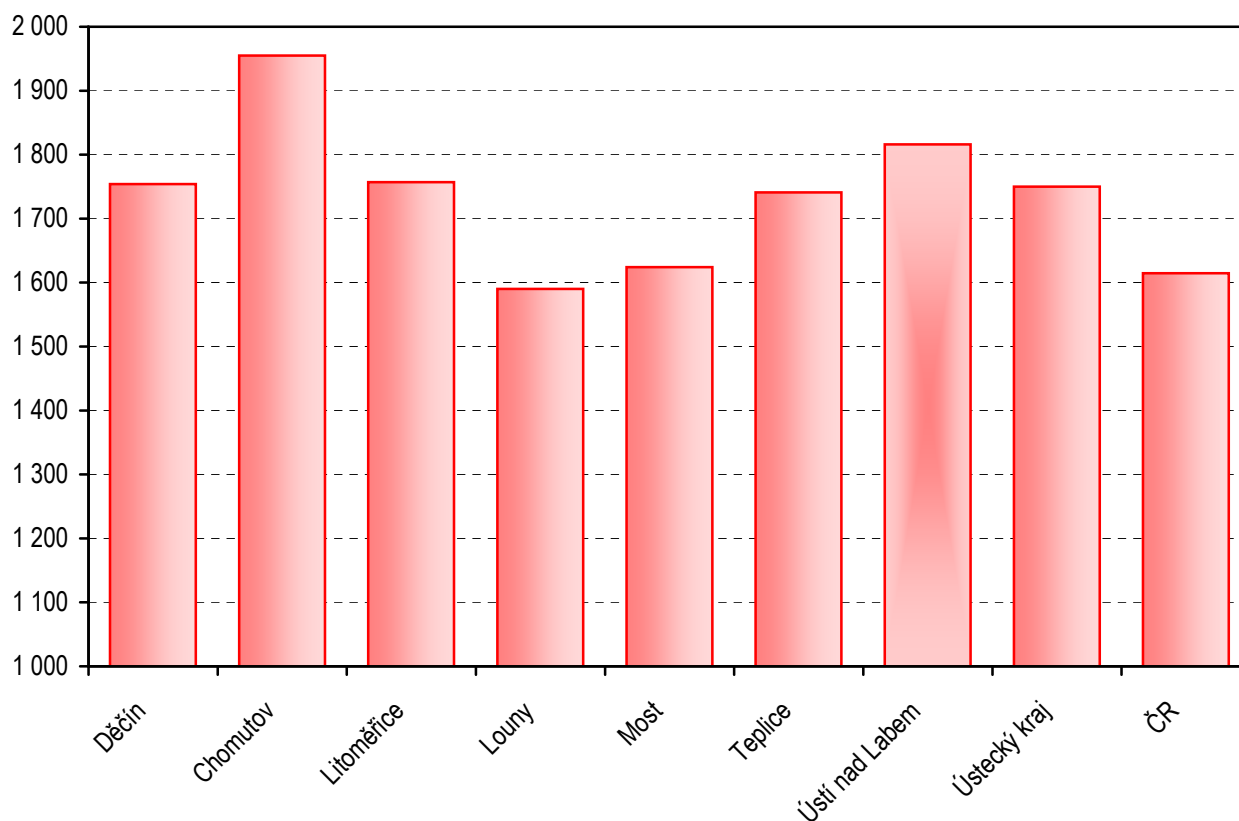
Činnost praktických lékařů pro dospělé

	Lékaři ¹⁾	Počet ošetření-vyšetření		Preventivní prohlídky v % z celkového počtu ošetření-vyšetření	Počet registrovaných pacientů na 1 lékaře
		na 1 lékaře	na 1 registr. pacienta		
Děčín	58,99	9 933,0	5,7	5,0	1 754
Chomutov	47,04	9 578,2	4,9	5,9	1 955
Litoměřice	50,05	8 768,2	5,0	6,5	1 757
Louny	41,71	8 736,9	5,5	5,3	1 590
Most	51,93	8 588,5	5,3	5,3	1 624
Teplice	51,37	8 853,7	5,1	5,5	1 741
Ústí nad Labem	53,49	8 123,1	4,5	6,8	1 816
Ústecký kraj	354,58	8 954,5	5,1	5,7	1 750
Celkem 2006 ²⁾	357,09	10 766,2	6,1	4,9	1 755
Celkem 2007 ²⁾	357,60	10 619,5	6,0	5,0	1 775
Celkem 2008	354,64	9 348,8	5,3	5,4	1 762

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ Součet úvazků, vč. smluvních - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

Počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře pro dospělé v roce 2009

Dispenzarizovaní pacienti evidovaní u praktického lékaře pro dospělé *)

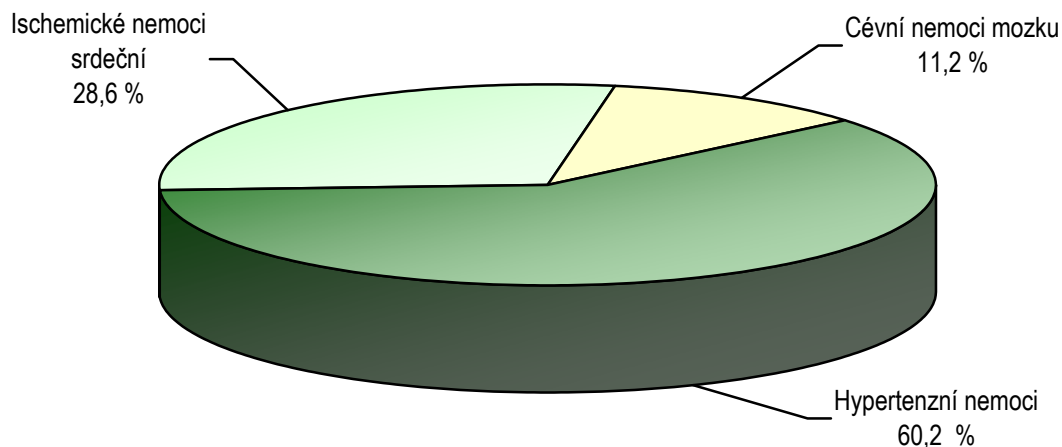
Území	Dispenzarizovaní pacienti na 1 000 registrovaných pacientů pro vybrané diagnózy				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
	(E66)	(I10–I15)	(I20–I25)	(I21–I22)	(I60–I69)
Děčín	162,6	228,9	105,8	10,2	74,0
Chomutov	139,1	203,0	85,4	11,2	39,4
Litoměřice	162,6	226,2	104,2	13,7	34,1
Louny	161,5	212,7	100,9	12,6	25,3
Most	80,1	206,0	105,8	11,0	28,1
Teplice	127,4	159,9	86,6	6,7	35,7
Ústí nad Labem	132,4	177,2	83,9	11,4	19,0
Ústecký kraj	138,0	201,8	95,8	10,9	37,6
Celkem 2006	-	184,2	100,4	11,0	37,7
Celkem 2007	-	191,3	97,6	11,1	37,4
Celkem 2008	132,7	198,7	97,7	11,2	37,6

Procento dispenzarizovaných pacientů pro nově zjištěná onemocnění z celkového počtu dispenzarizovaných *)

Území	Dispenzarizovaní pacienti pro nově zjištěná onemocnění v procentech z celkového počtu dispenzarizovaných				
	obezita	hypertenzní nemoci	ischemické nemoci srdeční		cévní nemoci mozku
			celkem	z toho infarkt myokardu	
Děčín	4,3	6,0	4,6	18,0	4,3
Chomutov	9,7	7,1	9,8	16,0	7,0
Litoměřice	5,8	7,1	6,2	16,3	8,1
Louny	9,0	7,2	7,4	23,6	13,8
Most	6,6	6,7	7,5	16,7	11,6
Teplice	7,3	6,6	6,2	28,6	8,8
Ústí nad Labem	8,0	5,4	3,7	11,4	9,2
Ústecký kraj	7,1	6,6	6,4	17,8	7,6
Celkem 2006	-	6,6	6,4	17,3	8,9
Celkem 2007	-	7,2	6,3	17,0	8,2
Celkem 2008	9,6	6,9	6,4	17,4	7,3

*) Uvedeni všichni pacienti z registrovaných pacientů u praktického lékaře pro dospělé, kteří jsou pro vybrané diagnózy dispenzarizováni, bez ohledu na to, zda je pro uvedenou diagnózu dispenzarizuje sám praktický lékař nebo jsou v dispenzarizaci odborného lékaře

Struktura dispenzarizovaných pro vybrané nemoci oběhové soustavy podle kartoték PL pro dospělé

Dispenzarizovaní pro vybrané nemoci na 1 000 registrovaných pacientů podle kartoték PL pro dospělé

